Цилӓ сӓндӓлӹкӹштӹш укзӓн-влӓ, иктӹш ушнӹд

№ 14

КӸРАЛШӸ

(ПАХАРЬ—двухнедельная газета на горно-марийском языке).

Цик Кантком дон Кантисполкомӹн кок ӓрньӓш газэтшӹ. ӒКШӸ 5 коп.

1926 ин Сэнтьӓбрын 15-шы кэчы

ӒКШӸ:
Ик тӹлзэш . . 10 к.
Ик иэш . . 1 тӓнгӓ
Адрэсшӹ: Цик хала (Козмодемьянск) „Кӹралшӹ“ газэт Рэдакцилӓн.

МАРӸ ЙӸДӸРӒМӒШЛӒН

Солавлӓштӹ кӹр пӓшӓ пӹтӓрӹмӹкӹ цилӓ районвлӓ йӹдэ жэнотдьэл йӹдӹрӓмӓш погӹнӹмашӹм ӹштӓш сӧрӓ. Ти погӹнӹмашкӹ (конфэрэнцишкӹ) районӹштӹш вӓтӹвлӓ, йӹдӹрвлӓ цилӓн миӓш кэлэш, шэклӓнӓш ак кэл.

Кӹдӹ йӹдӹрӓмӓшӹжӹ, пӓлӹдӹмжӹ, тэнгэ манэш: «пэрви ньигӹшкат каштэок ӹлэннӓ доко, кӹзӹтшӹ мадӹн кэмӹла»? манэш.

Йӹдӹрӓмӓшвлӓ! Пэрви ӹлэндӓ, пӹцкэмӹштӹ ӹлэндӓ—ньимат пӓлӹдэлдӓ, ӹшкэ шанӹмаштам иктӹлӓнӓт кэлэсэн кэрдтэлда, йасӹ ӹлӹмӓштӓ годӹм мӓгӹрӓштӓ вэлэ ирӹк ӹлӹн; вара, вэс йасӹ толмӹ йактэ йукӹмат лӹктӹн кэрдтэлдӓ, лӱдӹн-цӹтӹрэн вэлэ ӹлэндӓ.

Пэрви мӓмнӓм эдэмэшӓт пӹток жэплӹдэлӹт: пӱэргӹ ак пукшӹ гӹнь, качкашӹжат шӱдӹдэлӹт, мӓ лӹмэшнӓ ӓнгӓжӓт нӹрӹштӹ ситӹдэ, сӓрӓнжӓт алӹкӹштӹ висӹм агӹл, пушӓнгӹжӓт шӹргӹштӹ куштэ ӹлӹн

Йӹндэ Совэт кӹчӹкна вэлэ тэнгэ йӹдӹрӓмӓшӹм пӹзӹртӓш ак сӧрӹ—„йӹдӹрӓмӓшӓт пӱэргӹ ганьок эдэм лижӹ“ манэш.

Мӓ ӹшкэжӹ вэлэ пӱэргӹ гӹц пачэш кодӹн миэнӓ: пӱэргӹ со анцӹкӹла кэӓш цаца, мӓжӹ ньимат ана цацӹ

Вӓтӹвлӓ, йӹдӹрвлӓ! Йӹндэ ӹшкэок ужӹда ӹлнэжӹ—пуэргӹвлӓ погӹнӹмашкӹ молӹ, тӹмэньӓш молӹ куштӹлгӹн кэӓт, шукӹн кэӓт. Мӓ вэлэ тамалӹн ӓньӓт тӹмэньӓшӓт кэӓш, погӹнӹмашкат кашташ шэклӓнэнӓ, тӓ ӧркӓнэна дама.

Сола йӹдӹрвлӓ, вӓтӹвлӓ! погӹнӹмашкӹда, конфэрэнци молӹ манмашкӹ куштӹлгӹн погӹнӹда, идӓ шэклӓнӹ. Тӹштӓкэн ак кэл гишӓн попӹмэш укэ, ӹлӹмӓштӹ гиш кэрӓл гишӓн вэлэ шанӹмаш, икараш попӹмаш лиэш.

«Жэнотдьэл» видӹшӹ —

Саньукова.

ВЭСКИДӸШТӸ

КЭЧӸ ЛӰЛТМӸ МОНГӸР ГӸЦӒТ КЭЧӸ ШӸЦМӸ МОНГӸР ГӸЦӒТ ПӸЗӸРНЬЫК.

Тӹлзӓк пэлӓкӹштӹ йӹндэ Совэт кӹчӹкна 10 ишкӹ пӹра. Цилӓ Сӓндӓлӹк вӹлнӹ ӹлшӹ буржуази дӓ тӹдӹн игӹвлӓжӹ Совэт кӹчӹкна ик цӓшэш вэлэ лин машанэвӹ. Шанӹмӹштӹ ӹш ли Мӓ йӹндэ ужна, кӹцэ пӓшӓзӹ эдэмвлӓ дӓ хрэсӓнь эдэмвлӓ ӹшкэ кидӹштӹ донок Совэт кӹчӹкӹм цаткӹдэмдэвӹ, акситэшӹжӹ эчэ помэшӹквлӓдэок, фабрикантвлӓдэок Рэспубликӹ кӧргӹштӹ ӹлшӹ пӹжлаш тӹнгӓлшӹ хозанлӹкӹм тӧрлэн кэрдэвӹ, вӹрсӹ анцӹц ӹлмаш йактэ ганьок шоктэвӹ.

С. С. С. Р-ӹн хозанлӹкшӹ (хозӓйства), политьик пӓшӓжӹ кэчӹнь цаткӹдэмэш вэлэ. Кӹзӹт тӹтӹштӹмӹ кэчӹ лӱлтмӹ монгӹр гӹц, кэчӹ шӹцмӹ монгӹр кугижӓншӹвлӓ гӹцӓт мӓмнӓн пӓшӓнӓм дэлэгацивлӓ толӹн—толӹн анчэн кэӓт.

С. С. С. Р-ӹн тэнгэ цаткӹдэммӓшӹжӹ буржуйвлӓлӓн тӹрӹн амалашӹштӹ пиш ӓптӹртӓ шкӓлӓ

Акситэшӹжӹ Совэт кӹчӹкна Миколай кугижӓ йиждӹм оксам тӱлӓш ак сӧрӹ. Цилӓ йиждӹм оксажӹ 25 мӹлиардӹ нӓрӹ погӹна. Ти оксэш процэнтӹм вэлэ тӱлэт кӹньӓт, хрэсӓнь хозӓйствэш ик иштӹ 100 тӓнгӓ нӓрӹ тӱлӓш вазэш.

Тӹдӹндон буржуйвлӓ мӓмнӓн Рэспубликӹлӓннӓ маганьгӹньӓт худам ӹштӓш цацат, йӓлӹм тӓрлэндӓ тэнгэ ӹштӓш цацат.

Ти сэмӹнь тӹшманӹм „Дальний востокӹштӹ“ кӹзӹт йӹшкӹрат. Тӹштӹ, Манчжури сӓсӓндӓлӹк вуйлалтӹшӹ, рэволуци ваштарэш ӹлшӹм Чжан—Цзо Лин гэньэрал тилоштӹ йӹндэ кок кӓнӓ С. С. С. Р. халӹк ваштарэш йардӹмашлапа. Пӹтӓрижӹ тидӹ, йанвар тӹлзӹн, „Китӓйско—восточнӹй“ кӹртньи корнӹм шӹвшӹн нӓлӹн ӹльӹ. Ти корнӹм урдаш С. С. С. Р. дон Китӓй кугижӓншӹ икараш догорӹм ӹштэнӹт. Ти корнӹ Сибиргач, Китӓй сӓндӓлӹк кач Владьивостокӹшкӹ кэмӹ тӹштӹ тангӹж пристин—„порт“ улӹ. Ти порт кӹцӹн тангӹж вэс монгӹр кугижӓншӹвлӓшкӹ шукӹ тавар кэӓ. Вэс порт, Порт—Артур Йапон кидӹштӹ ӹлнэжӹ, тавар тӹшкӹ чӹдӹн кэӓ. Тӹдӹндон Йапоньи мӓмнӓм »Китӓйско—восточнӹй« кӹртньи корнӹштӹ пӹзӹртӹнэжӹ, Чжан—Цзо—Лин гэньэралӹм ваштарэшнӓ йӧшкӹра. Йанвар тӹлзӹн Пэкинӹштӹш Правитьэльствӹ Чжан—Цзо-Линлӓн кӹчӹлташ ирӹкӹм путэ ӹльӹ.

Кӹзӹт тӹнгэ ӹштэн ак кэрд. Цилӓ кӹчӹк Чжан—Цзо-Лин кидӹштӹ—мам шана, тӹдӹм ӹштӓ.

Кӹзӹт тидӹ кӹртньи корнӹжӹмок агӹл, кӹртньи корнӹн кидӹштӹ ӹлшӹ флотӹм (прохотвлӓм, баржӹвлӓм) шӹвшӹн нӓлӹн. Ти флотшӹ Сунгари рэкӓ мӹчкӹ кӹртньи корнӹланок таварӹм шӹвшта ӹлӹн.

Тӹлэц пасна эчэ тидӹ «халӹк тӹмдӹм пӓшӓ» видӹмӓшӹм шӹвшӹн нӓлӹн, оксажӹм моло нӓлӹн. Пэкин халаштӹ тӹ кӹртньи корнӹ урдӹмок уньиверситьэтӹм питӹрэн.

Кэчӹ шӹцмӹ монгӹрштӹ мӓ тэгэнь пӓшӓм кӹзӹт виктӓрэнӓ. Эстоньи, Латви, Финлӓндьи дон «гарантьиӓн договорӹм» ӹштӓш попэнӓ: иктӹ вэсӹ вӹкӹ ваштарэш шагалмӹла ӹнжӹ ли манмӹ «договор» лиэш.

Тидӹм Англи ӹнэж уж—ӓптӹртӓш, шӧрӓш цаца.

Токо толшӹ уэрлӓ—Польшӹ Румин дон икараш йӹвӹрт вӹрсӹ гишӓн договорӹм С. С. С. Р. дон Гэрманьи ваштарэш ӹштэнӹт.

Пӓлӹмӓн: нинӹн туп шайӹлнӹштӹ йэвропӹштӹш когорак кэстэн шӹвшшӹвлӓ шалгат. Нинӹ тэгэнь йардӹмаш пӓшӓштӹм пӓшӓзӹ халӹк кӹц пасна, ӹшкэ вуйаштӹ ӹштӓт. Китӓйштӹжӓт, Йэвропӹштӹжат пӓшӓзӹ халӹк нинӹлӓн мӓ ваштарэшнӓ вӹрсӹ дон шагалаш ирӹкӹм ак пуэп

Тӹнгэ гӹньӓт мӓлӓннӓ йӓмдӹ лиӓш кэлэш—йакшар арминӓм цаткӹдэмдӓш кэлэш кэрӓл годӹм ӹшкэ вэрцнӓ дӓ цилӓ сӓндӓлӹк вӹлнӹш пӓшӓзӹ халӹк вэрцӹн пӹт шагалаш йӓмдӹ линӓ.

Совэт пӓшӓм йажоэмдӓш кэлэш.

Мӓмнӓн Рэспубликӹштӹ пӓшӓм виктӓрӹш пӓшӓзӹ дон хрэсӓньвлӓ октьӓбр рэволӱци годшэн, совэт пӓшӓм со цаткӹдэмдӓт. Пӓшӓм шукӹ ӹштэнӹт кӹньӓт, цилӓок йажон эчэ ӹштэн шоктӹдэлӹт. У гӹц тӹнгӓлмӹ пӓшӓ, хӹть махань лижӹ со мӹштӹмаш, цаклӹмаш кэлэш. Мӓмнӓн пиш шукӹ пӓшӓ улӹ Марӹ халӹкат, изин ольэн, пӓшӓ ӹштӓш тӹмэнь шоэш. Хӹть мам, у гӹц ӹштӓш пиш йасӹ. Совэт пӓшӓм цилӓ у гӹц ӹштӹмлӓ, тоштӹ годшӹ пӓшӓ кӹзӹт, ньималанат ак йарӹ Тиштӓк цилӓ пӓшӓзӹ—хрэсӓнь пашӓ гӹнь вэлэ, пӓшӓм йажон ӹштэш лиэш „мӹнь гӹцэм паснаок, йалвлӓ ӹштӓт манӹн шанэт кӹнь, анцӹкӹла пӓшӓм колташ ак ли. Сэдӹн донок мӓмнӓн кантонӹштӹш вуйлалтӹшӹ, пӓшӓ виктӓрӹшӹ комитьэт цилӓ районнӹй Совэтвлӓштӹ сэкцивлӓм ӹштэн. Сэкцивлӓжӹ Совэт пӓшӓ куштӹлташ ӹштӹмӹ ӹлӹт. Ти сэкцивлӓ кӹзӹт йактэ пӓшӓм прамой ӹштӹдэлӹт. Тӓ ӹнэштӹ ӹштэп, тӓ пӓшӓм ӹштэн ак мӹштэп. Кӹр пӓшӓ анчӹшӹ (сэльско—хозӓйствэнӹй) сэкцилӓн пиш шукӹ пӓшӓм ӹштӹмлӓ Крэдитнӹй товарищэствӹвлӓштӓт пӓшӓ йажон ак кэ. Тӹшкӓт сэкцилӓн анчалаш кэлэш, тӹштӓт пӓшӓм анцӹк колташ кэлэш Анцӹкӹла пӓшӓ виктарӓш (правлэньим) айӹраш тӹнгӓлӹт. Тӹшӓк сэкцивлӓлӓн йӓмдӹ лимӹлӓ. Пӓшӓ ӹштэн мӹштӹш эдэмвлӓм тӹшкӹ йӓмдӹлӹмлӓ. Тӹ айӹрӹм эдэмвлӓ нэзэрвлӓлӓн пурӹм ӹштӹштӹ

Смирэнски.

КРАСНӸЙ АРМИШКӸ НАЛМӸ ГИШӒН

Ти гишӓн попӹмӹла гӹнь, кок вэрэмӓм, кок статьэн ӹлӹмӓшӹм тӓнгӓштӓрӓш кэлэш; пэрвишӹ, кугижӓн армижӹм дӓ кӹзӹтшӹ труйӹшӹвлӓм пэрэгӹшӹ йакшар армим анчалӹна. Кугижӓ годшӹ салтак служвам тоштӹ салтаквлӓ вэлэ пӓлӓт. 4 и 7 и служӹмаштӹ цилӓ статьанок орлӹкшӹм ужӹн анчэнӹт: шукӹ он ӹлаш лувлӓм карштарэнӹт, кӓпӹштӹштӹ пандӹ кӓкӓвлӓш шукӹ намалӹштӹнӹт. Офицэрвлӓштӹ салтакшӹм пӹньэгӹ вӓрэшӓт лӹдтэлӹт. Салтакшӹм тӹмдэнӹт: лӱэн мӹштап, йалӹм йажон ташкэн мыштӹжӹ, дӓ начальник—влӓм йажон пӓлэн кэрдшӹ.

Салтакӹшкӹ нӓлмӹ годӹм кодшӹ сэмньӓжӹ когон мӓгӹрэн Лачок, мӓгӹрӓшӹжӓт вӓржӹ ӹлӹн. Пэрвиш служважӹм тьӱрма вӓрэш вэлэ жэплӓш лиэш ӹлӹн Ӹрвэзӹвлӓм, мӹнь ородӹ ӹлам“ манӹн трувашкӹ саслэш тӹмдэнӹт эчэ комбӹла каклӓнэн ашкэдӓш тӹмдэнӹт. Цилӓжӹмок сирӹмӹжӓт акшо. Пэрвиш служвӓм ӓшӹндӓрӓшӓт йасӹ. Ти орлӹк кӹцӹн октьӓбр рэволӱци вэлэ карангдӹш.

Кӹзӹтшӹ йакшар армиштӹш служва совсэмок вэсӹ лин. Кӹзӹт йакшар арми рабочий дон хрэсӓнь пӓшӓм пэрэгэн шалгӹшӹ арми ӹлэш Сэдӹндон красноармэйцӹвлӓм „трувашкӹ саслаш“ ак тӹмдэп Кӹцэлӓ ӹшкӹмӹм буржуйвлӓ гӹцӹн шалгаш кэлэш, тӹдӹм тӹмдат Армиштӹ тӹмдат: кӹцэлӓ ӹшкӹмнӓн совэт властӹм пэрэгэнкӹчэн шалгаш кэлэш. Красноармэйцӹн анцӹкӹлӓ ташкалмӹжӹм цилӓнок ужӹт. Арми гӹцӹн шукӹ пӓлэн толӹт. Красноармэйэц армийштӹ ӹшкӹмжӹм пӹт кӹчэн миэн гӹнь, шукӹ пӓлэн толӹн томаштӹжат йажо вӓрӹштӹ лин. такэш ак манэп; „Краснӹй армина школӹ ӹлэш“.

Кӹзӹтшӹ краснӹй армин ӹлӹмӓшӹм анчалат кӹнь, пэрвишӹ „гусинӹй шагэтвлӓн“ моло тунжат кодтэ. Тоштӹ привичкӹ эчэ шукӹулӹ. Краснӹй армишкӹ провожайӹм годӹм шукӹжӹ мӓгӹрэн кодӹт, эргӹжӹ шӱмбэлжӹ йамаш кэӓ машанат. Тоштӹ годшӹ ӓштэн лачок йасӹ тоштӹ годшӹ служва шукӹ.эдэмӹм мӓгӹртэн Ӹндэ тэхэнь йасӹ ӹлӹмӓш пӹтэн. Мӓгӹрӓш, йӱн-мӹрэн кашташ вӓржӓт укэ лимӹлӓ. Ӹрвэзӹ эдэмвлӓ кӹзӹт тӹмэньӓш вэлэ кэӓт; кокиэш моло эдэм лиӓш кэрӓл пӓшӓ ӹштӓш тӹмэньдӓлӓш вэлэ кэӓт.

Ӹрвэзӹ тӓнгвлӓ! йакшар армиштӹ йажон тӹмэньдӓ кэрӓл пӓлӹмӓшӹм, анцӹкӹла ӹлӓш корнӹм краснӹй арми гӹцӹн кандӹда. Ӹшкэ шулӹктам пэрэгӹдӓ, йажонрак тӹмэньӹш цацӹда

Вӧлӧкӓ

КЭЛЭСӸМӒШВЛӒ

Циркульар 129-шӹ №

Вазӹмӹ гӹц вазӹмӹ 9-шӹ ийуль 1926 ин.

Учотӹшкӹ митӹмӹ комсостав манмы, запасӹштӹ шалгӹшӹвлӓ гишӓн

Цилӓ Крайэвой Областной, гувэрнӓн Судвлӓлӓн

Наркомвойэнмор шӱдӹм 171 № ан циркульар дон II/XII 25 ин. цила Сойуз С. С. Р йӹр срокто запасӹштӹ шалгӹшӹ комсоставвлӓн дӓ РККАн запасӹштӹ шалгӹшӹвлӓлӓн шотӹшкӹ нӓлӓш ӹштӹмӹ ӹлӹн. Йужшӹ комсоставӹштӹ шалгӹшӹвлӓ, Наркомвойэнморӹн шӱдӹм сэмӹнь кӹзӹтӓт колӹштэ шотӹшкӹ шагалтэлӹт.

Пӓшӓзӹ дон хрэсӓнь сӓндӓлӹкнӓ пэрэгӹмӓштӹ, комсоставӹм шотӹш нӓлмӓш пиш кэрӓл ӹлэш. Нӹнӹ митӹмӹштӹдон кого йасӹшкӹ пыртэн кэрдӹт.

Халӹк судвлӓн пӓшӓ виктӓрӹш Комиссариатшӹ (Н. К. Ю.) Халӹксудвлӓлӓн колтӹм 138-шӹ номӹран циркульаржӹм пингӹдӹн кӹчаш шӱдэн, ти циркульар ваштарэш кэшӹ, комсоставӹштӹ шалгӹш эдэмвлӓм. йакшар ӓрмин вӓрӹштӹ пӓшӓ видӹш комиссариатшӹ халӹксудӹшкӹ пумӹкӹ йӹлэрӓк анчӹмӹла.

Наркомйустӹн вӓрэш кодшӹ, прокурорӹн кого палшӹшӹ: Крӹльэнко дон Н. К. Ю.-н колльэгиштӹн чльэнжы: Брандэнбургски пӹтарлишэш кидӹм пиштэнӹт. Вазӹмӹ дон тӧр: ПРИВО комсостав анчӹш айӹртэм вуйлалатӹшӹн палшӹшӹ Сучков М. Вазӹмӹ дон тӧр: Тэрокругӹн Марӹ сӓндӓлӹкӹштӹш мобильизаци учот пӓшӓ видӹшӹ Бабин Вазӹмӹ дон тӧр; Цик кантонӹштӹш йакшар армин пӓшӓ видӹш комиссариатӹн пӓшӓ ӹштӹшӹжӹ.

Сэров.

Кэлэсӹмӓш.

Цилӓлӓн, налогӹ тӱлӹшӹвлӓлӓн, тидӹ кэлэсӹмӓн:

Покшал Совэт кӹчкна (Цэнтр) шӱдӹмӹ дон кӹзӹт налогӹ тӱлэн шоктӹдӹмвлӓм („ньэдоимкӹвлӓм") ти сэнтьӓбӹр тӹлзӹн пӹтӓрӓш ӹштӹмӹ

Тӱлэн шоктӹдӹмаш ак йарӹ Рэспубликӹ пӓшӓнӓм локтылэш.

Налогӹ „ньэдоимкӹ" кушташ жэплӹмӹ агӹл вэт. Налогӹм вэксэль дон тӱлӹм ганьӹ казнашкӹ срокэш тӱлӓш кэлэш.

„Ньэдоимкӹ" сирӹм картӹчкӹвлӓ цилӓлӓн шукэрдок колтӹмӹ. Кӱ тӱлӹшӓшлӹк ӹлэш кӹньӓт, кӹзӹт эчэ ак тӱлӹ, милици дӓ Рик колтӹм эдэмвлӓ пурлӹкӹм, ӹлӹшӹм моло вӹжалаш сирэн кэӓт. Кӱ йориок ак тӱлӹ гӹнь, тӹдӹ судӹш пумӹ лиэш.

Кантисполкомӹн вуйлалтӹшӹ Смирэнски.

Финичспэктӹр Йаснӹитски. Налогӹ погӹм анчӹшӹ Харитонов.

8 сэнт. 1926 ин.

Салтакэш нӓлмӓш.

Салтак служва эртӓрӹм гишӓн закон шӱдӹм дон салтакӹш нӓлмӹ эдэмвлӓлӓн, кӹдӹжӹлан, сэмньӓжӹ жэп тон, укэӓнжӹ жэп тон льготӹ улӹ.

1904—шӹ дӓ 1903—02-шӹ иштӹ шачшӹвлӓ (отсрочки дон кодшӹвлӓ) Марӹ сӓндӓлӹкӹштӹ ӹлшӹвлӓ цилӓн 15 сэнтьӓбӹрэш салтакэш кэтэ ак кэрдэп.

Кӱ льготӹ дон коднэжӹ гӹнь, эртӹш шошӹм „Смычка" дон „Кӹралшӹ" газэтэш сирӹм статьан зайавльэньӹм пужӹ. Тӹштӹ сэмньӓ эдэмвлӓжӹн игэчӹштӹм сирэн Риклӓн ӹньӓндӓрӹктӓш пужӹ; халаштӹш эдэмвлӓ тидӹм ӹшкэ райкомӹштӹштӹ, ӓль милициштӹ ӹньӓндӓрӹктӓт.

Кӹзӹт йактэ кӹдӹжӹ пуэнӹт нӹнӹм анчӹмӹ. Шукӹжӹ, паснаок 1903—02 иштӹ шачшӹвлӓ, кӹзӹт йактэ льготанвлӓок путэлӹт.

Цик кантон Райвойэнкомат цилӓлӓн пӓлӓш кэлэсӓ: льготӹ йадшӹвлӓн (1904-ин дӓ 1903-02 ин шачшӹвлӓн) „зайавльэньиштӹм" 13 сэнтьӓбӹр йактэ вэлэ нӓлмӹлӓ.

Райвойэнкомат.

Анцӹкӹлаш тома окса гишӓн.

Тэнэ йактэ, тома окса погӹмаштӹ шукӹ самӹньвлӓ ӹлӹнӹт, ӹндэ анцӹкӹла ти самыньвлӓм пӹтӓрӓш кэлэш Сэдӹн дон Рэспубльикӹштӹ Страховой пӓшӓм видӹш комитэт солаштӹш страховой агэнтӹвлӓ торан районӹй комисӹм 5 эдэмгӹц ӹштӓш шӱдэн Шукэш агӹл цилӓ агэнтӹвлӓ торанок ти комисӹвлӓ ӹштӹмӹ лит, вара хрэсӓньвлӓ кӱн тома окса тӱлӹмӓштӹжӹ самӹнь улӹ гӹнь, ти комисӹшкӹ сола совэт (РИК) гач самӹньжӹ гишӓн пумагам пуэн кэрдӹт.

Комисы ти пумагавлӓм анчэн ӹшкӹмжӹн пӹнзалтӹшӹм (постановльэньим) лӹктэш. Ти комисин ӹштӹмжӹ, марӹн самӹньжӹм тӧрлӹмлӓ ак чуч гӹньӹ кантонӹй комисишкӹ вэс пачаш пуаш лиэш.

Хрэсӓньвлӓ, ма самӹньда улӹ гӹнь кӹзӹток зайавльэньим сирэн сола совэтлӓн пэцӓт дон ӹньӓрдӓрэн ти комисишкӹ пуда.

Смирэнски

СОЛА УВЭР-ВЛӒ

Кравэнӹт.

Тилоштӹ 27 августӹн когарньа пазар гӹц Михӓлӓ дон Ондон, (Цэрмӹшал марӹвлӓ) пазар ӹштэнт окӹштӹ араван кэӓт ӹлӹн. Гаврэньиха докӹ (руш сола) шошаш тон нинӹм кӹм ӹрвэзӹ эдэм кӹчэн шагалтэнӹт да Михӓлӓжӹнӹм 13 тӓнгӓ оксам шӹвшӹн нӓлӹнӹт, Ондонжӹнӹм—вуйштӹш у картузӹм, вара вӹлӓнжӹ когоньӹштӹмат шин шӹндэнӹт. Нинӹ иктӹжӹм пӓлэнӹт: Виловат монгӹр ӹлӹн.

Тэхэнь эдэмвлӓм изиш цаклаш кэлнэжӹ.

Марӹвлӓ.

Шӹргӹм ак оролӹ

Пиндӹкал дон Йӹнготӹн „Шпикӓ нэр" манмаштӹ иквӓрэш участкаштӹ улӹ. Ти участкам оролаш Йӹнготӹ. Тимошкан Стьопанӹм нӹллӹ пуд киндэш тӓрлэнӹт. Ти марӹ шӹргӹжӹм ӹнэжӹ оролӹ—киндӹжӹм вэлэ нӓлнэжӹ. Кӹзӹт шӹргӹштӹжӹ тангата вӹлэ, шолӹвлӓжӓт ак ӧркӓнэп дӓ нӹнӹ сага оролӹжат махӹм ак пу: кӱ ик пӹлӹштоп ӓрӓкӓм нӓлӹн миӓ—тӹдӹлӓн ӹшкэок ик возӹ тум пум оптэн колта. Ньэмэстӹжӹ тагӹнамок пӹтэн.

Кӹштӹ когорак тум ӹаммӹкӹ, марӹвлӓлӓн кэлэсӹмлӓ ӹлнэжӹ, тӹдӹ акат шанӹ.

Марӹвлӓ, ти шӹргӹ оролӹлан нӹллӹ пудӹштӹ коклӹ пудшок ситӓ вэкӓт, цилӓок пумӹкӹ шӹргӹ нэрнӓ ак код лиэш. „Карак".

Тэнгэ ак йарӹ

Магань пӓшӓ коопэратьиввлӓ анцӹлнӹ шалга.

1-ш октьӓбргӹц ӹмбакӹла сола копэратьив ушэмвлӓ ӹшкӹмӹштӹн эртӹш ин айӹрӹм пӓшӓ видӹшвлӓгӹц „годовой отчот" манмӹм колӹштэш тӹнгӓлӹт. Ти отчотӹм колӹшмӹ годӹм коопэратьивӹштӹ шалгӹш чльэнвлӓлӓн йажон ланцӹлэн анчаш кэлэш. Кӹзӹт мӓнмӓн коопэратьиввлӓштӹ шукӹ ньэдочот дон растратӹ-влӓ кайӹт, анцӹкӹла ти ньэдочот дон растратӹ ӹнжӹ ли манӹн коопэратьивӹштӹ шалгӹш чльэнвлӓлӓн цаклалал ӓнчаш кэлэш.

Коопэратьив погӹнӹмаштӹ годовой отчот пингӹдэмдӹм годӹм, кӱн ньэдочот дон растратӹ ӹштӹмӹжӹ кайэш, ак кай гӹнь рэвизионӹй комиссивлӓлӓн тидӹм пӓлдӹртӓш кэлэш. Тидӹм пӓлӓш рэвизионнӹй камиссилӓн, погӹнӹмаш анцӹц лапкаштӹш хадӹрӹм, окса шот видӹм кньигӓм дӓ молӹ—влӓмӓт цилӓ пӓлэн нӓлӓш кэлэш, вара погӹнӹш чльэнвлӓлӓн кэлэсэн пуаш кэлэш. Погӹнӹмашлан тидӹм шайӹшт пумӹкӹ цилӓ пӓлӹ лиэш; кӱ кӹцэ ӹшкӹмжӹн пӓшӓжӹм видэн, кӹдӹ чльэн правлэни самӹньӹм аккэл роскотӹм шукӹ ӹштэн.

Цилӓ тидӹвлӓм анчэн лӓктӹн пингӹдэмдӹмӹкӹ, чльэнвлӓн погӹнӹмашӹштӹ анцӹкӹла коопэратьив пӓшӓ видӓш айӹрӹм эдэмвлӓлӓн ӹшкӹмжӹн шанӹмӹжӹм, хӓдӹр нӓлмӹ годэш дӓ мол пӓшӓ ӹштӹм годэшӓт путэ ак кэрдт.

Ти погӹнӹмашвлӓ коопэратив ӹлӹмӓшвлӓм куштӹлтӹдэ ак кэрдт, куштӹлташ шукӹ статьан лиэш: роскотӹм чӹдэмдӓш кэлэш, хӓдӹрӹм шулдэштӓрӓш кэлэш, цилӓ ти кэлэсӹмӹвлӓм ӹштӓш кэлэш вара ижӹ коопэратьив ушэмнӓвлӓ йал вӹлкӹ шагалӹн пӓшӓштӹм, анцӹкӹла йажон виктӓрӓш тӹнгӓлӹт.

И. Йаштайэв

„Рэжим экономим" „йажон" эртӓрӓ.

(Йӱксӓр р-н).

Йӱксӓр солаштӹ школӹ пэрвӹй ступэнь манмӹ улӹ. Ти школӹштӹ Смолин тӓнг тӹмдэн ӹлӓ Йасӹ вэрэмӓм 1918 и гӹц 1924 и йактэ мол школы ганьок эртарэн ӹльӹ. Эртӹш 1925—26 тӹмдӹм ин исполком гӹц палшӹмаш лин гӹньат, ӹшкэ хозанлӹк пӓшӓжӹм анцӹкӹла ӹш колтӹ, шайӹкӹла вэлэ цӓктӓрӹш.

Тоштӹ марӹ „коллоэц вӹд йӱтэ колэн" манмӹ шамакӹм такэш попӹдэ.—Лачок! Йӱксӓр школат шӹргӹ лоштӹ шӹнзӓ гӹньӓт камакаэш олташ пум йамдӹлэн кэрдтэ дӓ пичӹ намашӹм, столмӹвлӓжӹм, пу сарай лэвӓш хангажӹм олтэн колтэн. Школӹ сагаш суртшӹм анчалмӹкӹ йӧнӹсӹрӹн вэлэ чучӹн колта, кудӹвичӹ йӹр кӹштӹ—тиштӹ столмӹ тӹнгвлӓ вэлэ мэжомшӹк мӓнгӹл шӓалгэн кодӹнӹт, пу сарайжы лэваштэ шӱн шӹнзӓ, момоцажӹ дон вольӹк витӓм ӹштэн шӹндӹмӹ.

Тэвэ кӹцэ Смолин тӓнг Йӱксӓр марӹвлам пэрэгэн кӹчӹлташ тӹмда, хозанлӹк пӓшӓ тӧрлӹмӓшӹм анчӹкта. Смолин тӓнгӹн пӓшӓжӹм анчэн „тӹмэньмӹлӓ"? Мӓ школӹ цилӓ пӓшӓ донжок: хозанлӹк пӓшӓ видӹмӓштӓт, итӹрӓн ӹлӓш тӹмдӹмаштат, хрэсӓньвлӓлӓн анчӹктӹл шалгӹшӹ лижӹ манӹна. Йӱксӓр школӹн „итрӓжӹм" анчалатат, пишок „итрӓ" манаш лиэш: тӹмдӹм кӹдэжӹштӹжӹ, тӹмдӹшӹн ватьэрӹштӹжӹ льӓврӓжӹ кольмӹ дон кокаш ситӓ.

Тэхэнь тӹмдӹшӹвлӓ мӓлӓннӓ ак кэл.

ИНО-Д.

Йӹлйӓл коопэратив.

(М-Сунд. р-н)

Йӹлйӓл коопэратив пӓшӓжым виктарӓш тӹнгӓлӹн гӹнь ӹндэ кӹм и шоэш. Пӹтӓри пӓшӓ виктӓрӹмӹштӹ годӹм пӓшӓшӹ анцӹкӹлӓ йажон кэмӹлӓ кайэш ӹльӹ дӓ лӓпкаштӹ хӓдӹржӓт шукӹ ӹльӹ. Эртӹш погӹнӹмашӹштӹ коопэратьивӹштӹ шалгӹш чльэнвлӓштӹ Сойкин И. В. тӓнгӹм пӓшӓ виктӓрӓш айӹрэн шагалтэвӹ Сойкин тӓнгпӓшӓ виктӓрӓш тӹнгалмӹжӹ годшэн коопэративӹштӹ „йажон" пӓшӓм анцӹкӹла колташ тӹнгалӹн. Лапкаштӹ, ма пӹркӓшӹк шалгэн, цилӓн окса лӓктӹмӹ лин. Тӓ, газэт лӹдшӹвлӓ пӹркӓшӹквлӓжӹ лапка пӓшӓштӹм худан видэнӹт манӹда лиэш пӹркӓшӹквлӓн тиштакэн винаматӹштӹ укэ. Тэвэ ти окса лӓктӹмэт кӹцэ лин. Тилоштӹ Сойкин Звэнигов кантонӹшкӹ шӱкшӹ погаш каштӹн, корнӹштӹ тӓ кэмӹжӹ годым, тӓ толмӹжӹ годӹм 75 тӓнгӓ оксам йамдэн шуэн. Токӹжӹ толӹн дӓ пӹркӓшӹквлӓ вӹлкӹ сиарэн шӹндэн. Мам ак сирӹ, цил коопэратив пӓшӓ видӹм книгӓвлаштӹ кидӹштӹжӹ. Вуйлалтӹшӹжӹ, члэнжӹ, счэтоводшӹ, цилӓ ӹшкэтшок ӹлэш, ӹшлӓнжӹкӹцэ йара, тӹнгэ ӹштӓ. Йӹлйӓл марӹвлӓ изиш сӹнзӓдӓм кӓрӓлтэн анчалдаок, анцӹкӹла тэхэнь „виктӓрӹшӹ"-влӓм карандашат йара.

„Кояшӹ".

Пайгӹс-кӹрӹк рикӹм прокурор анчалок.

(Йӱрнӹ к-н.)

Пайгӹс кӹрӹк рикӹн нэзэр—тӹлӹк эдэмвлӓлӓн пурӹжӹ чӹдӹ. Зотин тӓнгжӹ гӹнь шукок попэн шалгӹшашлӹк агӹл: нэржӹм кӱшкӹлӓ шӹвшаш тӹнгӓлӹн, тидӹ паштэк йӓлжӓт кэӓт. Тилоштӹ Цигӓн сола Сисӹр Сэмон шэшкӹжӹ (Дьэньисова Йэвдокийа) тьотьажӹн ӹлӹшӹжӹм ӹдӹржӹн лӹмэш опэкӹш сирӹктӓш манӹн рикӹшкӹ каштӹкаштат ньима йӧнӹмӓт ӹштэн ӹш кэрд. Кӹзӹт йактэ Зотьин тӓнгӹн со миэм манӹнок ик ӓрньӓ эртӹш, вэс ӓрньӓ эртӹшк тӹлзӓт шон шагальӹ.

Шэшкӹжӹ рикӹш сарвалаш кӹрӹшталэшг тьотьажӹ тонжӹ ӹшкэ статьанжӹ ӹштӓ:

Пасна лӓкшӹ эргӹжӹлӓн сарай дон коньушньӹм пӹжэн колтӹш Тэнгэ лимӹкӹ шэшкӹжӹ эчэ рикӹшкӹ кӹргӹжӹ, вара рик кӹцӹн кэрэмдон шӹвшмӹ гань Артьэмйэвӹм (рикӹштӹ сирӹшӹм) ӱжӹн миш. Артьэмйэв мимӹкӹжӹ марӹвлӓм погӹшат сирӓш тӹнгӓльӹ Ти сирӹмӓшкӹжӹ пӧрӹжшӹ нӓнгэмӹ ӹлӹш влӓм ӹш сирӹ „тӹдӹжӹ йара" манӹнок кэш. Ӹндэ сирэн кэ н гӹнь кок тӹлзӹ шоэш—ньимахань увэрӓт укэ, тӓ ӹштӹрӓш лӹвӓлнӹ киктӓт, тӓ эчэ вэс вӓрэ.

Сисӹр Сэмон 70 иаш-колӹмэшкӹшӹ цилӓ вӹжалэн пӹтӓрӓ гӹньӓт рик ак анчал, вара Сомонӹн изи ӹнӹкажӹлан ньимадэок кодаш вӓриштэш.

„Сухая ложка-рот дэрӧт" манмӹ шайа улӹ. Зотьин тӓнгӓт ти шайаш пӓлӓ вэкӓт кӱн: кукшӹ савала—тӹдӹ тӹрха, кӱн совала ӱӓн, тӹдӹн сарайат коньушньат улӹ.

Зотьин тӓнг! Прокурорӹн савалажат кидшӓт ӱӓн.

Йӱрнӹ помпрокурор. Пайгӹс кӹрӹк рикӹм анчалок.

* * *

КОМСОМОЛ ПӒШӒ

ЦИЛӒ САНДӒЛЫК ВЫЛНЫШ ЫРВЭЗЫ ЭДЭМВЛӒН 12-шы АЙОШТЫ Шэргӓкӓн тӓнгвлӓ!

5-шы сэнтьаврын 1926 ин Цилӓ Сӓндӓлык вылныш укэӓн ырвэзы халык ышкымыштын 12-шы айоштым айат.

Сола йачэйкывлӓ, ти айо эртӓрӓш йамдылалтӓ, тӓлӓндӓ вуйлалтыш комитэттӓ ыньӓнӓ. Ти айо эртӓрӓш партьидон тымдышыдон рик-влӓдон ик вӓрэш лин, комисим ыштӓш кэлэш.

Ти айо кэчын цилӓ Сӓндӓлык вылныш укэӓн ырвэзы халык ик араш лин буржуйвлӓм пайан эдэмвлӓм сынгӓш манын ольицӓшкы йакшар пылак нӓлын вырйушывлӓ ваштарэш, ышкымыштым капитал лывац лыкташ рэволуци мырывлӓм мырэн кэныт.

Шэргӓкӓн тӓнгвлӓ! ти айом тэхэнь лозунгвлӓ дон эртӓрӓш кэлэш: Цилӓ Сандӓлык вылныш ырвэзы эдэмвлӓ дон ик вӓрэш лин пайанвлӓ ваштарэш кэн, сӓндӓлык вылныш капиталым пыдыртэнӓ. СССР вылкы в ырсыдон толаш буржуйвлӓн шанымаш ынжы ли!

Ти айо кэчын Сӓндӓлык вылныш пӓшӓзы дон хрэсӓньын ырвэзы халык ышкымыштын пайан буржуйвлӓ ваштарэш кэӓш йамдыштым анчыктат. Ти кэчын Англиштыш, Китӓйштыш эчэ мол варэшы пӓшӓзы дон хрэсӓньым мондаш ак кэл: нины Совэт рэспубльик тон ик ышын лин ышкымыштын пайанвлӓм сӓрӓл шунэшты, сэдындон нинылан палшаш кэлэш, нинылӓн палшыдэ ана кэрд.

Кызыт буржуйвлӓ Чэмбэрльэн дон Чэрчиллын видымӓш тои ма вылкынӓ Польшым дӓ эчэ молымат война дон толаш йышкырат, анцыкыла выр йактарыш война укэ лижы манын мӓлӓннӓ цилӓ сӓндӓлык кымдыкэш тэхэнь лозунгвлӓм колташ кэлэш: Чэмбэрлэн дон Пилсудскин война йамдылымӓш ынжы ли!

Шу лижы Совэтски Сойуз—укэӓн халыкын тыкыжы!

Англиштыш буржуйвлӓ шу кырык капайыш пӓшӓзывлӓлӓн 8 цӓш пӓшӓм ыштыктынэшты, Польшышты да итальишты 9 цӓшым, сэдындон КИМын пӓшӓ ыштыш комитэтшы цилӓ Сӓндӓлык вылныш ырвэзы халыклан тэхэнь лозунг дон ти 12-шы МЮДм эртӓрӓш шудӓ: Пӓшӓ ыштыш ырвэзы эдэмвлӓлӓн пӓшӓ кэчы 7 цӓш лижы! Пӓшӓ тӓр качкын лӓкшашлык гыц чыды ынжы ли! Пӓшӓдым пӓшӓзылӓн ситалык кычык лижы.

Вэнгришты, Италишты, Гэрманьишты, Англишты шукы рэволуци ыштӓш кырэдӓлшы влӓ кызаматышты качкын-картэ шынзат, ти кырэдӓлшывлӓм фашиствлӓ, буржуйвлӓ кызаматэшок шужыктэн пушнэшты сэдын дон мӓ пингыдын йадына. Ракошим, Вэйынбэргэрым эчэ тӓнгвлӓштымӓт лыкта!

Сӓндӓлык вылвыш буржуйвлӓдон капиталиствлӓдон кырэдӓлӓш ырвэзы эдэмвлӓ йамды лишты, сола йачэйкывлӓ у гыц крэсӓнь ырвэзывлӓм Комсомолышкы ужда, коммунизм гишӓн шалгышывлӓ шукы лишты, сэдыч дон пилӓ пӓшӓзы дон хрэсӓнь ырвэзы халык комсомол утэмышкы пырыда, КИМ тӓмдӓм ик араш лин пайанвлӓдон кырэдӓлшывлӓлӓн палшаш ужэш:

Шу лижы Цила Сӓндӓлык вылныш ырвэзы халыкын айожы!

Шу лижы КИМ!

П. В.

Тэгэнь комсомолвлӓ Картук районыштат улы—Климӓн сола комсомол ырвэзывлӓ. Нинын пӓшӓшты йал выкы ак кай—сола йал погынымаштат ак вуйпалтэп, газэтым ак лыдэп, иктымӓт ак тымдэп. Рик томашкы, эчэ Цалым солаштыш лыдмы пӧртыш моло погынымашкы шудӓтӓт, торцынышты лӓктын кэӓт ылнэжы, „погынымашкы кэнӓ“ маныт, сола ул вуй йактэ валатат, цытэн ак кэрдэп—кок пачаш йажо пӧртыш пырэн кэӓт, тышты вара йыдпэл йактэ моло шынцэн колтат.

Ти кок пачаш пӧртэш лыдмы вӓрым ыштӓш йара ылнэжы.

Комсомол тӓнгвлӓ! Тэл гач тэнгэ эртӓрыштӓ, йара: кӓнгыжымжы цацыдок, пыт ышкымдӓм кычыдок, вуйэштӓ вацмы пӓшӓдӓм ыштэн шоктыдок. Тытэ намысэш кодыда.

Ужшы мары.

Комсомол ылымӓш

Солан йыдэок комсомол ырвэзы—ыдырвлӓ улы. Кыды солаштыжы сола пӓшӓмӓт нины йажон видӓт, кыды вӓрэжы лымым вэлэ намалыштыт.

ЙОЛАСАЛ 7 ЛЭТКЫШ ТЫМЭНЬӒШ ТОЛДА

Анцыкыла 1926—27 тымдым ин Йоласал 7 лэткышкы цилӓ айыртэмышкок у гыц тымэньӓш шанышывлӓм нӓлмӓн.

Тишкы ку тымэньӓш минэжы гынь кок ӓрчьӓ анцыц зайавльэньим пумыла, зайавльэньи сага школы тымэнь лӓкмы свидэтэльствам да эчэ доктыр доц ышкымын шу (здорова) гишӓн нӓлмы пумагавлӓм Сэмилэткы лымдон пумыла. Зайавльэньивлӓм 14 сэнтьӓвр йактэ анчэнӓ, 15 сэнтьӓврын тымдаш тынгӓлынӓ 15 сэнтьӓврэш цилӓн, угыц пырышыжат, пэрви тымэньшывлӓжӓт тымэньӓш толда.

В. Васкин.

Вырлык погымаш

1921—22 и нэжэнӓ и (шужымаш и) ыльы, кинды шачтэӓт удӓш вырлыкат укэ ыльы Совэт кычыкна вара вырлыкым шӓлӓтэн ыльы.

Вырлыклан шӓлӓтым пырцым мынгэш погэн кэрдтэ: тӓ погышывлӓ худан погэныт, тӓ нӓлшывлӓжы ынэжты пуэп ылын—кусын пумы пырцы тэнэ погаш эчэ шукы кодын.

Ти гишӓн Область тэнгэ шудэн; мӓмнӓн Цик кантоныштына 2 тыжэп пудым тэнэ кыцэ гыньӓт погаш лижы—манын шудэн.

Тулӓшыжы оксала вэлэ тулымлӓ Пырцы ӓкшым 1-шы дӓ эчэ 15 числа йыдэ кэлэсымӓн лиэш.

Кун Совэт Рэспублики гыц куслымы вырлык ылын, тыды тэнэ шыжымок тулэн колтыжы Совэт кычыкна тэнэ тоштывлӓм тӧрлэн пытӓрӓш сӧрӓ: оксаат пиш кэрӓл ылэш.

Ку кызыт йактэ тулыдэ, тулэн колтыда,

Мулӓнды пӓшӓзы Смирэнски.

МОПР ПӒШӒ.

Красно—Йэмэшэвский районышты мопр ушэм, Англиштыш пӓшӓ ыштӓш пырахыш пӓшӓзывлӓлӓн оксам погэн Оксам пуэныт: Йэфин Хилип 6 коп. Малышыв Михивыр 10 к., Ильйӓн Иван 5 к. Гордэев Йогор 20 к. Гаврилов Васли 10 к. Кузьмин Лэксэ 5 к. Фармаковский Игнӓти 10 к. Цилӓ жы 66 копэкым погэныт. Эмӓн сола район ыштым сэмынь цилӓн ыштыда.

Мопыр ушэм.

ХРЭСӒНЬ ШЫРГЫВЛӒ

(Леса местного значения)

Тэнэ (1926 ин) Мары сӓндӓлыкыштына цилӓ хрэсӓнь шыргывлӓм олмыкташ шудымы. Тыдындон Мароблэсотдьэл шыргы олмыктӓш 6 партьим колтэн Ик партьижы тэвэ мӓмнӓн Цик кантоныштына каштэш. Кызыт ындэ ти пӓшӓ пэлэ утла лин. 15 нойабырэш хрэсӓнь шыргым цилӓ вӓрэ олмыктэн шоктыман

Кызыт кырык сирышты пытӓрымы Тышты 2—3 отэр вэлэ (шыргы лаштык) кодын. Ти отэрвлӓэш сола йӓлжы договорым путэ. Мольвишчы дачы йыр пысмӓным анчэн, олмыктарэн пытӓрымы. Кызыт Йылымбал сирым (Кузньэцовы дачым) олмыктарат. Кырык сирышты кодшы отэржым ныр пӓшӓ эртымыкы пытӓрат. Ти пӓшӓ шыргы учӓскӓвлӓм пычкэдым годым лиэш. Тэгэнь кого пӓшӓ ыштымашты ындэ тэвэ мӓ кайэш, выкы лӓктэш.

Марывлӓ кызыт йактэ „хрэсӓнь шыргы“ манмым кидышкышты пумыжымат, ышкэ вуйа олмыктараш лимыштымӓт ак пӓлэп ылын.

Марывлӓлӓн тидым эчэ пӓлӓш кэлэш „Хрэсӓнь“ шыргы манмы ты лишныш хэрсӓньвлӓлӓн викок пумы агыл, цилӓ Рэспубликынӓн кидыштэк ылэш; ты лишныш храсӓньвлӓлан кэрӓлэшышты вэлэ кычылташ (пользывайаш) пумы. Ти гишӓн хрэсӓнь эдэмвлӓ шыргым оролыдэ ак кэрдэп, кэрӓл вӓрыштыжы олмыктарыдэ ак кэрдэп (пысмӓнвлӓм итырӓн урдымла, шыргы лошты йӧрылтшы пушӓнгывлӓм, кынымым, цадырам урдаш ак кэл, ташкыкташ, пыдырташ, каргыжым вакташ ирыкым пуаш ак кэл, шыргы корным тӧрлэн урдаш кэлэш).

Хрэсӓнь шыргывлӓ ик иэш, кок иэш вэлэ пумы агыл, курымэш пумы; кызытшы кого марывлӓлӓн вэлэ роэн шуашышты пумы агыл, анцыкылаэшӓр, угыц кушшывлӓлӓнӓт ти шыргок цэвэр кушкын шалгыжы—манын пумы Тыдындон хрэсӓнь шыргым такэш роаш ак кэл, пиш пэрэгэн роаш кэлэш, роаш тынгӓлмэшкы планым ыштӓш кэлэш: ты планыштыжы сирэн анчыкташ кэлэш—кынам, магань вӓрым, маньарым, маньар иэш пушӓнгым ромыла, магань пушӓнгывлӓм пытӓриш ишты, маганьым вэс кӓнӓк ромыла. Пулан йарал пушӓнгымӓт ньэмэстылӓ ромыла Тэнгэ план дон роэн вэлэ хрэсӓнь.

Шыргы ак пыты, ак локтылалт. Кызыт сола йӓл хрэсӓньвлӓ йуж вӓрэ изи, ыштым ырвэзы гань ыштӓт. Шыргым кидышкышты чумыат, тамам ыштынэшты: ышкэӓт ак пӓлэп, йылэрӓк роэн шуаш цацат, кыдыжы эчэ (имньиӓнвлӓжы) роэн—роэн Шурдынгышкы шывштат.

Тэнгэ ыштымы кэрӓлэш ромы лиэш кыцэ? Йӓллӓнӓт пурым шанымы гыцэ? Угыц кушшы марывлӓлӓнӓт кодшы манмы лиэш кыцэ?

Тиды ик статьанжы пиӓньицӓ мары ыштым пӓшӓ востол: ышкэ курымэшыжы йакшар логэржым тэмӓш ситӓ гынь, вара ырвэзывлӓжы кычӓш кэӓт кыньӓт, тидылӓн ушты шокшыжы роквашток.

„Окса кэлэш“ маншат лӓктэш: утырак пӓшӓ ыштӓш ӧркӓнӓӓт, шыргыштыш пушӓнгым роэн—роэн оксашкы сӓртӓ. Кырык сирышты ти тупынлӓ пӓшӓм тагынамок мондаш кэлэш ылын. Тэнгэ ыштэн ышкэ пурлыкнам вэлэ талтэнӓ, вара пуланат 40—50 уштышташ вӓрыш кашташ тынгӓлынӓ

Анцыкыла тынгэ ыштӓш ак кэл: изи ырвэзӓт лиӓш ак кэл, пиӓньицӓ эдэм ышымат кычаш ак йары.

Кызыт шыргы олмыктарым пӓшӓ тэнгэ лиэш: хрэсӓнь шыргывлӓэш пасна отэр (учӓскӓ) йыдэ план лиэш Шыргы „учӓскӓвлӓ“ тишлэн сирымы лит. Ты сирымӓшты кэлэсымы лиэш; кыцэ анцыкыла ти „учаскӓм“ куштымыла, кыцэ ромыла; 10 и анцыкыла рошашлык вӓрвлӓ анчыктымы лит:цилӓн вара пӓлӓт лиэш—кыды вӓрым тэнэ, кыдым вэс и ромыла лиэш. Тэнгэ анчэн вэлэ шыргы ак пыты, пэркэӓн лиэш.

Шыргы олмыктарышывлӓ кызыт хрэсӓньвлӓн кэрӓлыштым пӓлэн анцыкылаэш планым ыштӓш цацат.

Кызыт Шур вэлныш Кокла шыргышты, Цэньибэк дачышты пиш когон шолыштыт, роат.

Район сола совэтвлӓлӓн тидым йылэрӓк цӓрӓш кэлэш ылнэжы. Нины цилӓ вэрцын шалгышты, кэзэрвлӓм, имньидымвлӓм моло шыргыдэ ынжышт коды. Эртыш кок и лошты шыргым когон пытӓрэныт—ындэ 15—20 и тидым тӧрлӓш кэлэш Эчэ иктӓ 2—3 и тэнэок роэвы гынь, кырык сирышты вара мыржа тышкӓвлӓ вэлэ кодыт.

Хрэсӓнь шыргым лач йажон анчымашты, олмыктарэн урдымашты пиш тыгыды лаштыквлӓ йажо агылэп: оролаш моло шэргэш шагалэш. Тыдындон кок—кым общэствы икараш литэ ак кэрдэп Пиш кого шырымӓт йажон анчаш, урдаш акли.

Цэньибэк дачым олмыктараш сола дон, общэствы дон шыргым кушташ манын ыштӓш 8 эдэмӓн Комисси айырымы. Ти дачы гыц хрэсӓнь шыргэш 6500 сэтьинӓ нӓры лыкмы Тыдындон общэствы дон сола дон тинӓр шыргым пайылэн путэ акли. Ти дачышкы 8 районыштыш солавлӓ пырат, 2 районжы Йурны кантонын ылыт. Тыдындон ти шыргым икараш анчаш акли. Тылэц пасна эчэ шыргыжӓт ик кань агыл: кыдыжын йажо шыргы, йажон оролэныт, цэвэр урдэн шоктэныт.

Шыргы олмыктарым годым тэнгэ ыштӓш пиштымы: кун йажо шыргы кызыт йактэ кодын, анцыкыжат тыдок лижы.

Цэньибэк дачышты (кырык сирыштыжы) йуж вӓрэ хрэсӓнь шыргышкы ваптым шыргывлӓ улы: тидым хрэсӓньвлӓӓт эчэ ак пӓлэп Тыдындон—ку хрэсӓнь шыргыш вазык тынэжы гынь, Кантзушкы сирэн колтыжы, тынӓмок зэмльэустроительлӓн кэлэсыжы Тытэ тиды планыш ак вац.

Шыргы олмыктарышы

Шчэрбаков Н. Г.

26

Кыралшын мырыжы

Ӓлок, ӓлок, имньиэм,
Шагам шӹвшок, ош вӹлэм!
Нӧ,—ӧ, нӧ—ӧ! имньиэм,
Ӓлок' шӹвшок, ош вӹлэм!
Тӹвэ сӓндӓлӹк тӹрӹштӹ
Цэвэр жэрӓ валгалтэш;
Кого шӹргӹ шайӹцӹн
Йакшар кэчӹнӓ лӓктэш.
Мӓ кӹмда ӓнгӓнӓм
Йажон пӹшкӹдэмдэнӓ,
Шага кӹртньим рокэшэт
Цолт ошэмдэм шӹндэнӓ.
Мӹньӹ палшэм тӹлӓнэт,
Тӹньӹ палшэт мӹлӓнэм;
Коктӹн тэнгэ каштӹна,
Куштӹлгӹн шагаленӓ.
Кидӹм—йалӹм куштӹлтэн,
Йанг ӹвӹртэн шагалэм.
Молӹжӹмат пӓшӓжӹм
Цилӓ куштӹлгӹн ӹштэм.
Шагам, ширэм олмӹктэм,
Араваэм йӓмдӹлэм;
Пӹрцӹм ӱдӓш шактӹктэм,
Ирэм вэлэ мӹнь ӱдэм.
Ӓлок, ӓлок, имньиэм,
Шагам шӹвшок ош вӹлэм!
Нӧ,—ӧ, нӧ—ӧ! имньиэм,
Алок шӹвшок, ош вӹлэм!
Ирокок йуалгӹнок
Мӓ шагалэн шуэнӓ;
Пӹрцӹлӓн вазашӹжӹ
Шипкӓм мӓ йӓмдӹлэнӓ.

Ӓвӓжӹ—мӹлӓндӹжӹ—
Пукша, йӱкта, амалта,
Ӹлӹштӓрӹш кэчӹжӹ
Анчэн кушта, ӹрӹктӓ.
Азӹм кузэн шагалэш,
Ӹжар партӹш кань лиэш,
Вуйӹм лӹкташ тӹнгӓлэш,
Коэ ганьок лӹвшалтэш.
Вара пӹрцӹжӓт тэмэш
Кэчӹ шокшэш ошэмэш;
Вара шӧртньӹ шавӹрӹм
Шурнӹ чиэн шагалэш.
Сарлам нӓлӹн толӹна,
Ӓнгӓнӓм тӹрэдӹнӓ,
Нэлӹ кӹлтэ вӹлӓнжӹ
Кӓнаш виэн вазӹна
Нӹр гӹц кӹлтэм мӹнь шӹвштэм,
Кого капнам капналэм.
Кӹлтэм шиӓм, пуалтэм,
Сусун пӹрцӹм мӹнь оптэм.
Кӹлтэм шии пӹтӓрэнӓ,
Йажо сӹрам шолтэнӓ;
Хӹнам ӱжӹн кӓндэнӓ,
Шӹжйӱмӓшӹм ӹштэнӓ.
Ӓлок, ӓлок, имньиэм,
Шагам шӹвшок, ош вӹлэм!
Нӧ—ӧ, нӧ—ӧ! имньиэм,
Ӓлок шӹвшок, ош вӹлэм!
Йӹлэрӓк шагалэнӓ,
Кӓнӓш токӹна кэнӓ;
Тӹньӹм тэмэн мӹнь пукшэм,
Шолмаш вӹдӹм мӹнь йӱктэм.

Эмӓш.

СОЛАШТӸ

Тоштӹ дон у.

Кӓнгӹж. Шудӹм, салэн—шӹвштэн пӹтӓрэнӹт. Ӹржа тӹрэдӓш вэрэмӓ шоэш.

Цигӓн солаштӹ ик марӹ тӹрэдӓш лӓкмӹжӹ анцӹц, той дон сӹрӹм хага анцӹлан сарта тӹлӹм чӱктӹшӓт арашӹнгӓм поктӹлальӹ, вара сарлам пулӹш кач сӓкӓлтӹшӓт нӹрӹшкӹ лӓктӹ. Ашкэдмӓштӹжӹ пармӹла сэдок мӱнгӓ „Тэнэ кӹтӧзӹм ӹш тӓрлэпӓт. Ӹржа турнӹм тӹрайӹктэн пӹтӓрэвӹ, мӹньӹн ӓнгӓэмжӹ покшалнӹракат когонок ташкӹдэлӹш сӓй манэш.

Ӓнгӓжӹ док шошаш тон, пашкудӹ марӹжӹм ужат—„ йӹм палшӹжӹ“ маньӹ—Тӹдӹжӹ „тупӹньэшрӓк ӹлэпӓт“ Ӹшлӓнэт пӹн пашӹжӹ“ манӹн ваштӹл колтӹш —Ӹх. Ӹмбак тэмбакок ӹлатӹш „йӹмӹ“ гӹцӓт ат лӱд ӹшкалӓ.

Кэлтӹмӓш гӹц ам лӱд тӓ, йӹмӹ гӹц лӱдӓшӹжӹ ӓшэтэмӓт ак вац. ха.. ха.. ха.-ха манӹн ваштӹл колта. Йӓ мам пӹдэшкэт кугуза, тӹнь йӹмӹлан ӹдӹлат молӹ ӹлнэжӹ, ӹржаэтшӹ мӹньӹн ганьок пӹнанг шӹнцӹн, малӹн тэнгэлӓ лин вара?

—Шарӹквлӓ ташкэнӹт гӹнь мам вара ӹштэт, йӹмӹ типтӹ винамат агӹл, мӓнмӓн нӹрӹм анчаш йӹмӹжӹ кӹтӧзӹ агӹл вэт.

—Эх, кугуза, кугуза! Йӹмэтшӹ кӹтӧзӹ гӹцат худа, пэрэгӓ ӹлгэцӹ ӹржаэдӹм ик вольӹкат ак тапкал ӹльӹ. Мӹнь шошӹм гач кӹтӧзӹм тӓрлӹщӓш... кӹтӧзӹм тӓрлӹшӓш“ манӹн саслэн каштӹм, ти шамакэшӹжӹ тӹнь ганьэт марӹвлӓ „шэргӹм кӹчӓтӓт“ манӹнок эртӓрэвӹ. Тэвэ ӹндэ шулдӹм пушӹц, тӹрэдӓшэт молӹ йажо.

Эх.. эх.. эх..! тӓ ганьда марӹвлӓм колӹшт мӹндӹркок шоаш ак ли.

Йӹмӹ ӹдӹлшӹ марэт кахӹралтӹш, вуйжӹм вуйстӹк сӓкӓлтӹш да ӓнгӓжӹ докӹла ашкэдӹ.

Тэхэнь ӹлӹмӓш.

Вэрэмӓштӹ анга ӹштӹ, вара ваштaлтэш.

„Ӱнгӹ.“

ЙОЛАСАЛ РАЙКОВ.

Мӓмнӓн Йоласал Райковӹн пӓшӓжӹ анцӹкӹла йажо лишӓшлӹк ӹлнэжӹ: пазар вӓрӹмӓт пога, вӓкшӹжӓт улӹ, кӹм кӱӓн ӹлэш.

Ти вӓкшӹм тӹ лишӹл нэзэр эдэмвлӓ оксадэок, вӹчӹмэш пӱэн пуэнӹт. Ти пӓшӓштӹ вуйлалтӹшӹжӹ „Райковӹн“ члэн—сэкрэтӓржӹ партьийнӹй эдэм А. Корчашкин ӹлэш Вӓкшӹжӹ шукэрдшэн йангӹжта. Пашӓдӓрӹм сарвалэн Корчашкин паштэк тӹтӹштӹм каштӹт ӹлнэжӹ.

Корчашкин пӓшӓдӓрӹм мӹшкӹндӹ дон тулӓ. 24 августӹн Йоласал марӹ Плагин Хӧдӧр пазарӹштӹ Корчашкин гӹц вӓкш пӱмӹ тӓрӹм йадӹн Тидӹ Хӧдӧрлӓн тӓржӹм пазар покшалнӹ мӹшкӹндӹ дон тӱлэн пуэн.

Партьийнӹй йӓчэйкӹ, анчалок! Пазарӹштӹжат «пораткажӹ» тӹнӓрок. Тэвэ—кӹвэрвлӓжӹ гач имньин агӹл, йалӹнат ванчаш лӱдӹш. Ик кӹвэржӹм салтаквлӓлӓн ӹштӹм завор хага дон тӧрлӹкӓлэн.

Пазар варӹштат кӹньижӹ чӹдӹ агӹл. Сантройкӹ, анчалок!

„Кочэркӓ“.

Йӱӓш йаратат.

(Пӹзӹкнӹр р-н)

Пӹзӹкнӹр районӹштӹ Тьӹман солаштӹ марӹвлӓ ӓрӓкӓм со йӱкалӓт: йӱӓшӹштӹ нӹр вӹлӓн моло „овчовой“ ӓнгӓм кодат, солаштӹштӹ торэш олицӓм ик кӓнгӹжэш йӱн колтэнӹт.

Кӓнгӹжӹм ик кӓнӓк погӹнӹмашӹм ӹштэвӹ. Олицӓ покшалнӹ пӹрэньӓ вӹлӓн погӹнэн шӹнцӹнӹтӓт, кок солаштӹш, марӹвлӓ мӱгӹрӓ вэлэ саслат.

—Парат алӹкӹм вӹжалӹшаш, маньарак вара тӹштӓкэн шудӹжӹ манӹт кӹдӹжӹ.

Кӓнгӹж толэшӓт ньимат ак кэл, ӓрӓкӓ лижӹ. Тэл шоэшӓт сарай вуйӹшкӹштӹ ик лаштӹк шудӹштӹм пиштӓтӓт, тэл гач-ӓньӓт мам вольӹкан пукшӹшаш манӹн каштӹт.

Шудӹ сӓрӓн нӓлшӹвлӓжӹ нӹлӹтӹн ӹльэвӹ. Мазарэш пуэдӓ вара? мӓ нӓлӹнӓ. манӹт. —Ик вэдӹрӓ шӹмчим“ (качӹ вӹдӹм) пуэдӓат ситӓ, йара, пушаш, манӹт.

Вара ик вэдӹрӓ „шӹмчиэтӹм“ лӹктэвӓт, стопка дон каштал—каштал пандаш мӹчкӹ бактэривлӓштӹм мӹшкӹн-мӹшкӹн йакшар тӓпнӓ кӹшкӹ оптэвӹ.

Тэвэ марӹвлӓэт йукшӹ лин шӹнцэвӓт ӹшмашкӹштӹ ма пӹра попаш тӹнгӓльэвӹ.

Тьӹман сола дон Митьишкӓ марӹвлӓ! Ма пурӹм вара тэнгэ йӱн ӹштэдӓ? Шужэн шӹнцӓштӓ вӓрӹм кӹчӓлӹдӓ?

Сирэн Стопка.

Йӹмӹлан ӹдӹлшӹн пӓшӓжӹ

Кого—Сӧрмӓнгӹрӹштӹ Кондратьи вӓтӹ кӹм тьэтьӓжӹ дон ӹлӓлтэн колта. Тидӹ пиш когон йӹдэт-кэчэт йӹмӹлан ӹдӹлэш. Тэнэ шудӹ годӹм, тьэтьӓвлӓжӹм шудӹ ӹштӓш колтӹш, ӹшкэ кудӹ анчаш кодӹ.

Ти солашток, эчэ Митрин Льэксэ вӓтӹ, шудӹ ӹштӹмӓш гӹц кодӹн. Ти вӓтӹ, ӹшкэтшӹ йӹдӹм лӱдэшӓт Кондратьи ватӹ докӹ амалаш кээн Йӹд шукӹ лимӹк, Льэксэ вӓтӹ амалэн кэмӹк, Кондратьи вӓтӹ йӹвӹрт кӹньӹл кэӓ. Льэксэ вӓтӹ шижӹн колта Кондратьи вӓтӹ укэ! Тидӹ ӹшкэ турэшӹжӹ: „Тӱгӹ лӓкт ӹн тама“ манӹн шанэн амалэн кэӓ.

Тэвэ ирвэкӹлӓ Кондратьи вӓтӹ токӹжӹ толӹн пӹра, Пӹрӹмӹкӹжӹ шукат акли, „той дон сӹрӹм хага“ анцӹлан, сартам чӱктэн йӹмӹм сравалаш тӹнгӓлэш. „Эх! йӹмӹ простьок шолӹшташ кашмэм; каштӹнам гӹньӓт простьок Льэксэ вӓтӹ, пӹрӹмашэш йукӹм лӹктэ. Йӹмӹ ӹдӹлмӹжӹм цилӓ колӹн. Сотэмӹкӹ Лэксэ вӓтӹ кӹньӹлэштӓ токӹжӹ кэӓ. Тонжӹ вольӹкӹм кӹтӧшкӹ поктӹл колта Вара ӓмпичӹш кэӓ. Ӓмпичӹш миӓӓт ужэш мишньопка пандӹ цилӓ тодӹшт шӹндӹмӹ, мишньопкажат воксэак кодтэ. Шолӹжӹ кӹчӓлтэок, йӹмӹдӹл шалгӹмчӹ дон ӹшкӹмчӹм ӹшкэ пӓлдӹртэн.

Тэвэн кӹштӹ шолэт! Йажо шолӹ! амалтэн кодэн ижӹ шолӹшт каштэш.

Ӹндэ Льэксэ вӓтӹлӓн, Кондратьи вӓтӹм туп кач пандӹ дон лӹпшӓш вэлэ кодӹн. Ӹндэ анчалдок, когон йӹмӹдӹлшэт кӹцэ вуйжӹм пукша.

„Ужшӹ.“

Марӹн шамакшӹ

—Здорово! Алаш каштӹнда гӹцэ? ик марӹ дон ик вӓтӹм поктэн шомат, йадӹм.

—Магань алаш? Йӹлӹмбалнӹ руш шудӹм ӹштэн йурэшок ньэрат линнӓ. Токӹна сӹкӹрлан ашкэдӹнӓ. Тӹнь кӹштӹшӹ ӹлат вара? Учитьӹл моло ат ӹл?

— Тӹ востол ӹлам.

— Сэмньӓэт улӹ сӓй?

— Улӹ—манам.

— Вӓтэтшӹ рушӹн сӓй?

— Рушӹн— манам.

— Ти гишӓн тӓмдӓм, тӹмэньшӹ марӹвлӓм кӹчэок шиӓш кэлэш—марӹ попа. Намозӹм кӹчӹлташ пӹрахӹмэшкӹдӓ марӹ ӹдӹрӹмок йаратэдӓ, изиш йажоракӹн ӹлӓш тӹнгӓлӹдӓ, руш марйаэш кэчӓлтӹдӓ, марӹ ӹдӹр вӹкӹ ӹнэдӓӓт анчал. Тӹньӹн лӹмэшэтӓт марӹ ӹдӹр ӹлӹн вэт, тӹдӹ ӹндэ киэн кодӹн. Тӹнь руш марйаэтлӓн калацӹм пукшэт, калошӹм чиктэт, лӹмэшэт вацшӹ ӹдӹрӹм намозӹ лоэш шонгэмӓш кодэнӓт Марӹ ӹдӹрвлӓ лоштӹ тэнэш кодӹн тӹмэньшӓт улӹ, тӓлӓнцӓ ситӓ ӹлнэжӹ. „Марӹлан культурӹ кэлэш“ манӹда. Марӹ ло гӹц шӹлӹдӓ гӹнь, сэмньӓдӓм рушӹш сӓрэдӓ гӹнь, кӹшэц вара „культурӹжӹ“ сотӹжӹ толэш? Тӹмэньшӹвлӓлӓн тэнгэ ӹштӓш ак йарӹ. Марӹн—марӹ ӹдӹрӹмок нӓлжӹ, рушӹн рушланок кэжӹ“! манэш марӹ. — Лачокок шайаэт—маньӹм.

И. М.

Палшӹшӹлан тау.

Иккэчӹ, „Кӹралшӹн“ рэдактӹржӹ Москоашкӹ кэмӹ годӹм, 13-шӹ номӹр лӹкташ Смирэнски Йэфи дон Симолов Порфи шагалӹнӹт ӹльӹ. Ти пӓшӓ ӹштӹмӓшэштӹ „Кӹралшӹн“ Рэдакцижӹ нинӹлӓн пиш кого таум кэлэсӓ.

Рэдакци.

„Сэмашко“ лӹмӓн цэр тӧрлӹм вӓр.

(Йӱксӓр р-н)

Йӱксӓр райисполком тома вӹлнӹ кок кэчӹ йакшар плак вӹжгэ вӹсэп кэчӹш, ти кэчӹвлӓштӹ (17-шӹ дон 18-шӹ ийуль) ти сола марӹвлӓлӓн мондӹдӹмӹ ӹлэш. 17 ийульӹн изижӹ, когожӹ пӱэр гӹжӹ, ӹдӹрӓмӓшӹжӹ цилӓ рик тома докӹла постарнаш тӹнгӓльэвӹ, иктӹ вэсӹм кӹшкӹ кэдӓ „манӹн йадатат“ Рикӹшкӹ, тагачӹ солаэшнӓ тӧрлӹм вӓрӹм пачӹт манӹт

Рик тома докӹ шукӹн погӹнэн шӹнцӹнӹт, цилӓн сусу анчалтӹш, цилӓн халагӹц мишӓшлӹк хӹнавлӓм вӹчат; Тэвэ шукӹ вэрэмӓ ӹшли, хала гӹц Пэрлов—тӓнг миш, Ардэ гӹц Кисэльников тӓнг. Отаргӹц Горшков дон Тьӱльэньов миэвӹ

Погӹнӹмаш пачӹлтӹ, Пэрлов тӓнг цэр тӧрлӹм вӓр гишӓн шукӹ попӹш, попэн пӹтӓрӹмӹкӹжӹ марӹвлӓ цилӓн „ти цэр анчӹм вӓрӹм Сэмашко лӹмэш лӹмдэнӓ“ маньэвӹ.

Йӱксӓр марӹвлӓ Совэт властьлан цэр тӧрлӹм вӓр пачмӹлан таум кэлэсат.

Политпросветчик.

Йӹштиклӓн.

Йӹштиклӓн, „Турна избач“ манмашэшӹжӹ кэлэсэм: мӹнь пӓлэвӓт ам кэрд, малӹн (Йӹштик) сирэн тӓ: йӹкрикӓ гӹц, тӓ тамалӹм, Чотэок ородэш ужӹн сирэн. Вуйта мӹно справочнӹй стӧл ак кэл, шамак тонок кэлэсӓш лэиш—манӹнам Тэнгэлӓн мӹнь иктӹлӓнӓт ньигӹнамат попӹдэлам.

Кӹцэ вара шамак тонок лиэш? Кӹдӹжӹлан, лачок, шамак тон вэлэ кӹдӹжӹлан зайавльэньӹ моло судӹш пуаш сирӓш кэлэш.

Тӹнӓрӹкшӹм пӓлэм, 9-и совэт властьӹштӹ служӹмаштӹ тӹмэньӹнӓм. Мӓнмӓн „справӹчнӹй стӧл“ Май тӹлзӹ годшэн улӹ.

Эчэ ти Йӹштикок сирӓ: Комсомолвлӓм стэньӓ газэт лӹкшашӹм турка избач ӓптӹртӓ, ӓк лӹктӹктӹ манэш. Мӹнь кӹцэ вара комсомолвлӓм цӓрэн кэрдӓм, мӹнь начальньӹк ӹлам гӹцэ? Тидӹжӹ чотэ потьикӓок. Стэньӓ газэтӓт мӓнмӓн лӓктэш. Мӹнь тэнгэ вэлэ попэнӓм: аккэлвлӓм сирӓш ак кэл, лачокӹм кэрӓлӹм вэлэ сирӓш кэлэш—манӹнам.

Тидок эчэ мӹньӹлӓнэм кньигӓвлӓм лӹдаш шӱдӓ. Махань кньигӓм лӹдаш кэлэш, мӹнь ӹшкэок йажон пӓлэм.

Йӹштик! вэскӓнӓк тэнгэ алталэн сирэн ит колтӹ, тэнгэ алталӹмэт тон пӓшӓ ӹштӹш эдэмӹнӹм кид йалжӹм вэлэ валтэт, ӹшкэжӹ судӹш попазэт

Картук избач.

Об'явления.

Утерян членский билет за № 2233 выданный Козмодемьянским кант-комом ВЛКСМ на имя Сойкина Лав. Вас. Считать недействительным.

Члнская книжка № 680 Союза деревообдел С. М. Зюзина утеряна.

Коротньак лэсньичэствӹштӹ ӹлшӹ каучук пэцӓт тон штамп (рушла вэл) Н. К. В. Д 22 нойабӹр 1922 и № 358 инструкци шӱдӹмлӓ ваштaлтӹмӹ, вӓрэшӹштӹ рушла дон марла сирӹм пэцӓт тон штампӹм ӹштӹмӹ.

Лэсньичи Коротков.

Кантлит № 223 Тираж 500 Козмодемьянская 2-я Гостипография Гиза М. А. О. Редактор—Редколлегия.